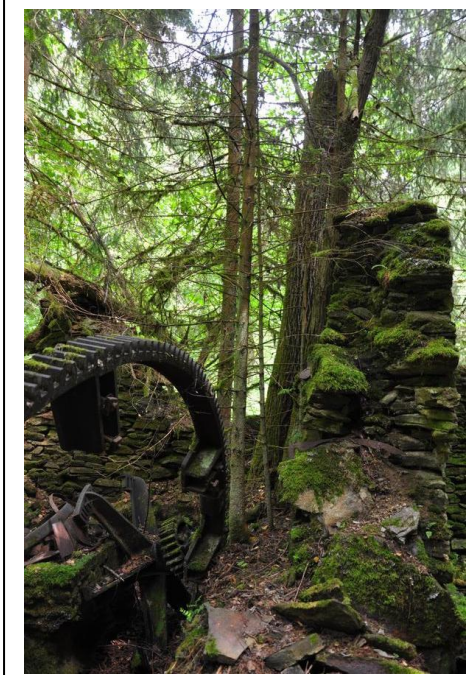

Od Rejštejna k Předním Paštím a zpět.

V sobotu 2. 7. 2016 jsme se vydali v menším počtu na výlet do šumavských hvozdů s profesionálním průvodcem Ing. Josefem Peckou. Máme s ním velmi dobré zkušenosti, protože se dostaneme na místa ležící mimo běžné turistické cesty, většinou bez luffáckých atrakcí a propoceného kontaktu tělo na tělo. Sešlo se nás na strakonickém autobusovém nádraží 6, a pak v cíli (na zastávce Rejštejn, Radešov) se náš počet navýšil na 10. Což je ideální skupina pro pohyb v přírodě, která nenadělá příliš hluku, nerozplizne se na vůdčí čelo a pomalou zád' a jde tedy o počet lidí snadno přehlédnutelný. Po

Rejštejn - zaniklá osada Wunderbach - mlýn, foto -vh-

krátké cestě ze zmiňovaného rozcestí jsme zahájili naše putování v Rejštejně. Pan Pecka nám pověděl stručně o historii Rejštejna, o němž je první písemná zmínka z roku 1347. Dále o počátcích tamní středověké zlaté horečky, jejíž pozůstatky přetrvaly takřka do dnešní doby. Dokladem byl monument mlecí a amalgámové kamenné mísy, ve které se za pomoci rtuti získávalo zlato na náměstíčku. Nejprve se dolovalo z říčního písku a později po protěžení sedimentů, z okolních křemenných žil nalézajících se v přilehlých kopcích. Novodobá historie zmiňovaného městečka je spíše spjata s výrobou skla. Bohužel továrna, resp. sklárna Lötz v Klášterské Mlýně stávající na severozápadním okraji Rejštejna již nestojí a zbyla pouze secesní vila majitelů, rodiny Spaunů, od významného architekta vídeňské secese Leopolda Bauera. Byli jsme se podívat na rejštejnském hřbitově při kostelu sv. Bartoloměje. U paty tohoto kostela našli místo svého posledního odpočinku rodiče a příbuzní Karla Klostermanna. Zde jsme také učinili první objevy z přírodovědné říše, a to klasické šnečí - hlemýžď zahradní (*Helix pomatia*), plamatka lesní (*Arianta arbustorum*),

vrásenka okrouhlá (*Discus rotundatus*) a vřetenatka obecná (*Alinda biplicata*). Ale to nebylo náplní naší cesty. Vyšli jsme dále směrem k říčce Lásenici, kde jsme s radostí pohlédli na starý betonový most s rokem 1928 na jeho boku. Pod mostem přes řeku Otavu jsme viděli muškařící rybáře pokoušející se o úlovek v pstruhové vodě. Pak jsme se nakrátko zastavili u zmiňované Spaunovy vily. Zaujala nás příjemná architektura a umístění malých skleněných trojúhelníků v omítce domu. Mozaiku u vchodu (vytvořenou Richardem Teschnerem) jsme bohužel viděli přes plot jen matně. Naše cesta nás posléze zavedla na menší loučku, kde jsme měli možnost uvidět v ranním slunci první motýly zastoupené okáčem lučním, okáčem poháňkovým, okáčem prosíčkovým a modráskem jehlicovým. Třepotavým letem se mezi klásky trávy vznášel černokřídlec smuteční. Paní Zdeňce Burghout se podařil fotografický úlovek prástevníka chrastavcového. Také jsme minuli invazní květinu zvanou „kolotočník ozdobný“.

Než jsme vstoupili do lesa, našli jsme pod tlejícím kmínkem malého měkkýše, řasnatku lesní (*Macrogastera plicatula*). Vlhkost místa se projevila už nálezem prvních hub, a to jak např. hřibovitých, tak nálezem muchomůrky růžovky. Cesta v lese byla místy pokryta zajímavými kousky křemene. A to jsme se již přiblížili k vnější hranici I. zóny národního parku, která je na mapě označena jako Rejštejnské stráně, a šli kousek podél ní. Stoupání do vrchu přidalo na své síle, ale posléze výstup stál za to. Po levé straně mírná vyhlídka na údolí řeky Otavy, po pravé straně rozsáhlé porosty borůvek v lůně Radkovského vrchu. Potěšení pro oko i pro žaludek. Pod vyhlídkou jsme našli na padlém kmínku smrku porost trávky jedlové cf. Cestou dále se opět Evě Legátové povedl nález

bělokosmatky polokulovité a chřapáče tmavého. Našeho průvodce zaujal pásový porost muchomůrky červené, který se stal předmětem mnoha fotografií. O kousek dál jsme narazili na „fotogenické“ náprstníky žluté. V trávě lesní cesty byla nalezena houba ďubkatec pohárkovitý, na padlých stromech pak často lesklokorka ploská. To jsme již sestoupili do údolí Pěkného potoka, dříve nazvaného Wunderbach. Zde jsme narazili na rozpadající se stavení stejného jména, z nichž dominantní byl dům rodiny Hofmanů. Malý umělý "pomník" složený z rezivých hrnců, starého obrazového rámečku a částí zemědělských nástrojů připomíná život dřívějších obyvatel. Ruiny zmíněného stavení prorůstají smrkem a listnatými keři. Místu dominuje velká lípa srdčitá, která odhazuje své staré větve, což ale nikomu nevadí a jen to dokresluje osamělost místa. V mechu je zde možno nalézt hojné porosty lišejníku, hávnatky psí. Z měkkýší fauny je zde k nalezení skalnice kýlnatá (*Helicigona lapicida*), vrásenka okrouhlá, řasnatka lesní, zuboústka trojzubá (*Isognomostoma isognomostomos*), žihlobytka stinná (*Urticicola umbrosus*), skelnatka hladká (*Oxychilus glaber*), chlupatka jednozubá (*Petasina unidentata*) a plžík žlutavý (*Malacolimax tenellus*). Kromě měkkýšů jsme zde našli brouka vrbaře čtyřtečného (*Clytra laeviuscula*) a kozlíčka (*Rutpela maculata*) nebo četné nosatcovité brouky. Zde jsme také kromě zpěvu pěnkavy obecné slyšeli hlas káně lesní. Dále jsme po krátkém zastavení pokračovali k zbytkům Harantova mlýna, kde je dosud zachováno v torzu původní mlýnské strojní zařízení. Eva Legátová zde učinila zajímavý nález měkkýše aksamitky sametové (*Causa holosericea*) a Dana Bošková starého pekáče v zachovalé formě. Kousek opodál jsme procházeli nivou potoka, kde

se vyskytuje olše šedá. Samotný Pěkný potok je bez šnečí fauny. Zastoupení jsou v čisté, průhledné vodě chrostíci. Mírně dramatický tok zmiňovaného potoka některé z nás svedl k fotografování. Cestou jsme míjeli opuštěné další stavení s drobným pomníčkem, tentokrát vytvořeným z části řezačky na slámu. Vlastně celou cestu jsme mohli v lese pozorovat kamenné zídky a snosy z kopců, které předělovaly les. A to jsme již stanuli nedaleko malého vodopádu pod zbytky starého mlýna. Při jeho focení jsem narazil na skupinu skokanů hnědých (*Rana temporaria*), kteří vyrušení poskakovali mezi listím a spadlými

Rejštejn - bělokosmatka polokulovitá, foto -vh-

větvemi. Zde jsme také letmo spočítali na padlém smrku jeho letokruhy a odhadli s panem Peckou věk stromu na 100-150 let. V prvních 50-70 letech bylo vidět, že rostl ve vlhkém prostředí rychle a zřejmě bez zastínění. Letokruhy byly v tomto období řídké a až po 2/3 jeho života zhoustly. Zřejmě z toho, jak vzrostlo i zastínění okolními stromy. Ale to jsme již nebyli daleko od důlních děl nad osadou Přední Paště. Hornická památka je ohrazena impregnovanými prkny a do hlubiny dolu není vidět. Na jednom jeho okraji jsme spatřili probouzející se květy lilie zlatohlavé a u jiné jámy byl hlídačem velký hřib. Ale nikdo jej nesebral. Temná ústa dolu byla velmi výmluvná. Na začátku rozvrtné země se nalézala prostá kamenná kaplička s informační tabulí. A potom už to byla jen cesta z kopce dolů povětšinou hojně lemovaná muchomůrkou růžovkou. V údolí naše cesta z „divočiny“ skončila na Paštském mostě. Jeho betonové zábradlí ve své patě hostilo drobného měkkýše závornatku drsnou (*Clausillia dubia*) a mladé jedince hladovky horské (*Ena montana*). Ale většina očí se věnovala peřejovitému toku Otavy. Cesta do Rejštejna vedoucí okolo řeky po rušné silnici byla zpestřena několika jedinci lilie zlatohlavé, ruinami dalšího mlýna, přejetou užovkou obojkovou o velikosti cca 20 cm. Samota Myší Domky je stále opuštěná a zarůstající ruderalním býlím. Naštěstí cesta po rušné, prázdninové silnici nebyla tak dlouhá a nástup na chodník v Rejštejně u rodinného domku s amalgámovými mísami a mlýnskými kameny byl tak pravým vysvobozením. Byl to rozdíl, sestoupit ze samoty lesů bez výtobytků naší civilizace do rušného údolí s řítícími se auty naloženými

jízdními koly po střechu a někdy i za ní. Jak by se asi nyní tvářili dřívější obyvatelé zmiňovaných samot, zda by jim stačily kamenné neomítnuté domy v chladu potočních údolí? Těžko říci, ale v každém případě je zde něco, co stojí za zamýšlení. Závěrem je připojena původní zpráva Evy Legátové. Tento zápis je větní míchanicí V. H., A. H. a E. L.

Eva Legátová:

2. 7. jsme s Hrdličkovými navštívili Rejštejnsko a pod vedením pana Ing. Josefa Pecky jsme se pohybovali mimo značené cesty. V Rejštejně jsme si prohlédli hřbitov s hrobem matky a bratra spisovatele Karla Klostermanna (fotila jsem zde saranči - je určena správně, pokud se nejedná o nymfu). Na kraji Rejštejna rostly žlutě kvetoucí rostliny, o kterých jsem si myslela, že je to invazní kolotočník ozdobný, ale možná je to oman pravý (můj botanický poradce je nyní mimo mail na floristáku v Mladé Boleslavi), takže tuto rostlinu budu ještě dodatečně ověřovat. V louce byli okáči i přástevník chrastavcový.

Pan Hrdlička měl hned na začátku výletu štěstí na řasnatku lesní, i když asi 5 druhů šneků bylo i na hřbitově v Rejštejně. V lese rostla řeřišnice křivolaká, černýš lesní, poletoval zde zubočárník osikový. Z hub jsme našli dřubkatec pohárkovitý, hřib nachovýtrusý, bělokosmatku polokulovitou ad. Z rostlin byla ještě zajímavá kyčelnice cibulkonosná a vikev lesní.

Došli jsme k zaniklé osadě Wunderbach (vlahovka narudlá, chlupatka, plžík žlutý, srstnatka chlupatá, skalnice kýlnatá, žihlobytka stinná, řasnatka lesní, zuboústka trojzubá, skelnatka hladká; vrbař čtyřtečný, chrpa parukářka). Podél potoka Wunderbach jsme navštívili další zaniklé usedlosti. Nad Harantovým mlýnem žije aksamítka sametová, našla jsem mrtvou píďalku kropenatce borového, kamarádka Zdeňka ulovila fotoaparátem přástevníka jitrocelového. Hojnou "záhadnou rostlinu" jsem určila jako škardu bahenní. Nakonec jsme dorazili k šachtám a kapliče Přední Paště. Zde byl v pavučině brouk květník zelenavý.

Sešli jsme k mostu s hladovkami horskými. Po silnici jsme se vrátili do Rejštejna. Cestou jsme viděli nádherné kvetoucí lilie zlatohlavé.

Výlet byl velice zajímavý. Velké poděkování patří Hrdličkům a panu Peckovi.

P. S.

Myslím si, že vzhledem k srdčitým řapíkatým listům se opravdu jedná dle Květeny ČR 7. díl o invazní kolotočník ozdobný, původem z Karpat a Balkánu.

Dva brouci z čeledi pýchavkovníkovitých: u usedlosti Wunderbach pýchavkovník červcový, u štol *Mycetina cruciata*.

Květník zelený (*Dascillus cervinus*) z čeledi květníkovití - Zdeňka mi ho již dříve několikrát poslala, takže pro mne je to "šumavský brouk".

Z pavouků jsem viděla hlavně spousty snovaček hajních.